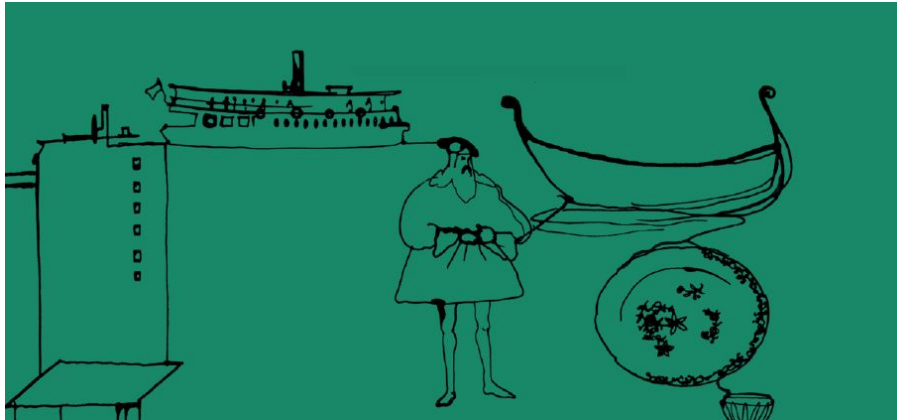


Ekvationen för en socialt hållbar utveckling:

Illustrationer av Stina Wirsen. Bilderna är beskurna. (CC BY)



"Nyfikenhet och utforskande". Vi använder historiska spår för att utforska vår plats i tiden och därmed skapa mening och tillhörighet.

+



"Engagemang och samhälle". Människors intresse och engagemang för närmiljön kan bidra till samhällsutvecklingen och hjälpa oss att möta en komplex samtid.

=



"Ingen äger kultur och kulturarv". Alla oavsett bakgrund kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige.

Tisdag 8 november

Människan är en nyfiken varelse. Upptäcktsresande har genom historien utforskat det okända, utmanat gränser och sökt svar på frågor om tillvarons beskaffenhet. Vill du utforska möjligheterna för framtidens kulturmiljöarbete? Börja då Höstmötet med att ge dig ut på en expedition som erbjuder diskussion och perspektiv på hur kulturarv kan bevaras, användas och utvecklas.

13.00 – 17.30 | Upptäcktsresa med Världskulturmuseerna

Som deltagare kommer du att tilldelas en karta som för dig till tre resmål: Etnografiska museet, Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet. Där kommer du träffa personer som på olika sätt tänjt på gränserna och utforskat historiska spår. Begränsat antal platser, först till kvarn!

Upptäcktsresan startar kl. 13.00 och avslutas 17.30. Du tar dig själv mellan resmålen eller förbokar buss till Etnografiska och Östasiatiska. Därefter är det gångavstånd till det sista resmålet (från Östasiatiska museet till Medelhavsmuseet). Resan varvas med kaffepauser för att fylla på reserverna och avslutas med ett stärkande kvällsmingel.

Hålltider upptäcktsresan:

Etnografiska museet 13.00 – 14.00

Författaren och illustratören Stina Wirsén i samtal med Qaisar Mahmood, avdelningschef kulturmiljöavdelningen vid Riksantikvarieämbetet. Om bilders och ords rörlighet, om inspiration och om tolkningar, identifikation och vem som får göra anspråk på en specifik bildtradition. Kan alla göra anspråk på arv i bilder oavsett bakgrund, är vi verkligen jämlika inför det förflutna?

Östasiatiska museet 15.00 – 16.00

Samtal och filmvisning med arbetande stiftelseordförande Karin Skoglund samt Anders och Barbro Åberg, initiativtagare till multikonstverket, muséet och den mänskliga mötesplatsen Mannaminne i hjärtat av Höga Kusten, Ångermanland. Under denna timme kommer vi kunna se och höra vad man kan åstadkomma genom engagemang, nyfikenhet och lite händighet. Samtalet modereras av Helena Håkansson, kommunikationschef vid Riksantikvarieämbetet.

”Mannaminne är i sanning en märklig plats, en global by med vindlande gränder som leder till olika tidsåldrar och kulturer. Här finns ett femtiotal byggnader, gamla redskap och maskiner från förr, flygplan, båtar och kluriga uppfinningar, hantverk och konst från snart sagt hela världen. Här hålls festivaler, teater, högmässor, konstutställningar, workshops, konserter.” – Gefle Dagblad.

Medelhavsmuseet 16.30 – 17.30

I femton års tid har läkaren och författaren Bea Uusma försökt knäcka den medicinska deckargåtan om Andrée-expeditionen. Varför dog expeditionens medlemmarna på Vitön, i oktober 1897? Hon har ordnat egna polarexpeditioner för att resa i expeditionens fotspår. Hon samarbetar med rättsmedicinare, osteologer, arkeologer och brottsplatsutredare. Hon har kullkastat gamla teorier och kommit fram till helt nya svar. Bea Uusma tilldelades Augustpriset för boken ”Expeditionen. Min kärlekshistoria.” I denna föreläsning berättar hon om hur hennes forskning har framskridit sedan dess och hur det har förändrat hennes liv.

17.30 – 19.30 | Kvällsmingel

Utflyktsdagen avslutas med ett stärkande mingel på Medelhavsmuseet för dig som deltagit i upptäcktsresan och för dig som ansluter till konferensen senare. Passa på att nätverka med nya och gamla bekanta från olika samhällsområden och delar av landet. Under minglet bjuds du på enklare tilltugg och det finns dryck till självkostnadspris. Antal platser är begränsade. Först till kvarn gäller.

Onsdag 9 november

Denna dag välkomnar vi alla mötesdeltagare till Nalen i Stockholm. Årets konfererande startar.

09.00 – 10.00 | Registrering och morgonkaffe

10.00 – 10.40 | Höstmötet öppnas och invigs

Riksantikvarie Lars Amréus hälsar välkommen och förklarar, tillsammans med årets moderatorer Helena Håkansson och Emil Schön, Riksantikvarieämbetets Höstmöte 2016 öppnat.

Kulturminister Alice Bah Kuhnke inviger Höstmötet.

10.40 – 12.00 | Tiffany Jenkins: Vem kan göra anspråk på kulturarv?

Tiffany Jenkins är en brittisk sociolog, författare och kulturskribent som skrivit om kultur och samhälle för några av Storbritanniens ledande media. Jenkins har även presenterat kultur- och vetenskapsprogram för BBC Radio 4. 2016 gav hon ut boken "Keeping Their Marbles: How Treasures of the Past Ended Up in Museums and Why They Should Stay There" som behandlar kulturarv i förhållande till föreställningar om ägarskap, rättigheter och identitet. Vid Höstmötet kommer hon att tala om hur historia och kulturarv kan användas i olika värdeskapande syften och hur konflikter kan uppstå över kulturarvets upplevda värde. Hon talar även om museisamlingar som utgångspunkter för individuell nyfikenhet och utforskande, snarare än som rekvisita på politiska scener.

Föreläsningen hålls på engelska.

12.00 – 13.00 | Lunch serveras i Harlem

13.00 – 13.45 | Kulturarvsarbetet – från betraktande till engagemang

Birgitta Johansen, länsmuseumschef, Örebro länsmuseum, samtalar med Britta Roos, kulturarvsstrateg vid Länsstyrelsen Skåne och journalisten och opinionsbildaren Adam Cwejman om hur kulturarvsarbetet kan bidra till inkluderande samhälle. Grundläggande är att alla upplever samma möjligheter att använda mångfalden av kulturarv för att skapa mening, sammanhang och tillhörighet. Vad händer när kulturarvsarbetet fokuserar på identitet och gränser mellan grupper? Hur kan det offentliga kulturarvsarbetet skapa förutsättningar för alla att utforska och diskutera det som förenar människor?

13.45 – 14.00 Bensträckare

14.00 – 14.45 Det digitala samhället – möjligheter och utmaningar

Digitaliseringen ger praktiskt tagit vem som helst möjlighet att kommunicera, dela information och skapa affärer. Denna samhällsomvälvande förändring är i första hand en digitalisering av möten och identitetsbygge, grundade i de digitala nätverken. När makten koncentreras till aktörer som Google och Facebook skapas nya och avgränsade arenor där rörelser som Daesh/IS väljer att föra ut sina budskap. Eftersom nätverken byggs upp av likatänkande står man ofta oemotsagd och utan kritisk granskning. Därtill har en maktförskjutning skett inom mediavärlden där gamla medieföretag som tidningar och TV fått stark konkurrens från nätverken och där de traditionella verksamheterna har svårt att hitta nya affärsmodeller.

Anna Troberg, verksamhetschef för Wikimedia Sverige, David Mothander, ansvarig för samhällspolitiska frågor vid Google, och historikern och författaren Rasmus Fleischer diskuterar digitaliseringens möjligheter och utmaningar. Vad innebär samhällets digitalisering för kulturarvsarbetet? Hur bör kulturarvsarbetet förändras för att kunna svara upp mot och dra nytta av de digitala processer som karakteriserar dagens samhälle?

14.45 – 15.15 Fikapaus

15.15 – 16.00 Overheating – om globaliseringens tre kriser

Dr Cathrine Thorleifsson, Institutionen för socialantropologi, Oslo Universitet, är en av deltagarna i forskargruppen kring projektet Overheating som leds av Thomas Hylland Eriksen. Thorleifsson fortsätter att tala på temat om användningen och instrumentaliseringen av det förgångna i en tid av kulturell komplexitet. Resultatet av globaliseringen – ökad rörlighet, konkurrens om resurser och interaktion – har skapat motstridiga reaktioner i samhället. Runt om i Europa har radikalhögern exkluderat människor och lagt beslag på kulturarv för att upprätta fasta gränser i ett samhälle som karakteriseras av global rörlighet av kapital, människor, idéer och bilder. Samtidigt utmanar andra krafter olika relaterade myter och förespråkar kosmopolitiska värderingar och universella mänskliga rättigheter. Utifrån antropologisk forskning argumenterar Thorleifsson för att vi måste förstå logiken och attraktionen i konkurrerande berättelser för att kunna underlätta inkluderande förhållningssätt till samtiden och det förgångna.

16.00 – 16.15 Bensträckare

16.15 – 17.00 Perspektiv: Vad triggas samhällsengagemang?

Samhällsanalytiker Per Grankvist har särskilt intresserat sig för några av tidens stora frågor. hållbarhet, företagsetik samt hur och varför personligt, politiskt eller professionellt engagemang uppstår nuförtiden.

Per är fristående kolumnist på ledarsidorna i Sydsvenskan och Helsingborgs Dagblad och skriver om etik i Resumé. Per medverkar även regelbundet som gäst i nyhetspanelen i Gomorron Sverige i SVT. Som föreläsare är Per känd för sitt sätt att använda konst, kultur och historia för att ge oväntade perspektiv på aktuella ämnen på ett intellektuellt och underhållande sätt.

17.00 – 17.30 Utdelning av Riksantikvarieämbetets förtjänstmedalj

Årets förtjänstmedaljör presenteras. Förtjänstmedaljen delas årligen ut till en eller flera personer som gjort stora insatser inom kulturmiljövården.

17.30 – 17.40 Tack för idag – avrundning och mingel

Lars Amréus och moderatorerna reflekterar över dagen och informerar oss om kvällen och morgondagens program.

Alla konferensdeltagare välkomnas därefter att avsluta konferensens första dag i ett gemensamt mingel med en energikick.

19.00 – 24.00 | Middag

Kvällen avslutas med middag på i Stora salen för dig som har gjort tillvalet middag i samband med din anmälan.

Torsdag 10 november

Inspiration, seminarier och workshops

Den här dagen inleds gemensamt och sedan händer det inspirerande aktiviteter parallellt på tre olika scener. Alla seminarier och workshops avslutas innan en gemensam återsamling klockan 15.15. Då samtalar Lars Amréus med gäster om varför kulturarvsarbetet påverkar samhällsdebatten just nu. Därefter stänger vi årets höstmöteskonferens klockan 16.00.

Gemensam inledning 08.45 – 09.00

08.45 – 09.00 Välkommen till en ny dag på Nalen!

Stora scen | Seminarier 09.00 – 16.00

09.00 – 09.50 Angus Kennedy: Being Cultured. Om kultur- och kulturarvsbegreppet.

Angus Kennedy, ursprungligen från Kanada, är bosatt i Storbritannien. Han är författare till boken "Being Cultured: in defence of discrimination" och initiativtagare till The Institute of Ideas Academy som beskrivs som: "Something of an intellectual summer holiday away from it all". Under 2000-talet har kulturarv allt mer kommit att likställas med kultur. Men vad är kulturarv i förhållande till kultur? Är det ena finare än det andra – och vad menar vi egentligen när vi framhåller vikten av allas berättelser, medskapande och delaktighet? Angus talar om kulturbegreppet, vad det betyder och hur vi relaterar till det idag – hur vi använder oss av kulturbegreppet när vi anstränger oss för att blir bättre människor, eller skapa ett bättre samhälle.

Föreläsningen hålls på engelska.

09.50 – 10.15 Paus

10.15 – 11.00 Nyfikenhet och utforskande av en ny hembygd

Roosbeh Janghorban, dokumentärfilmare, Thorbjörn Enberg, Edefors hembygdsförening, Jan Nordwall, generalsekreterare Sveriges Hembygdsförbund och representanter för projektet Unga Hembygdsambassadörer. Strax före jul 2015 fick den regimkritiske dokumentärfilmaren Roosbeh Janghorban från Iran asyl i Sverige. Under året har han arbetat med en dokumentär om sin resa; från Esfahan i Iran till Harads i Norrbotten. Filmen handlar om saknad och nyfikenhet, historia och kulturmiljö och om hur man kan finna ny gemenskap och hemvist. På Höstmötet visas en del av filmen som är ett samarbete och möte med Haradsbon Thorbjörn Enberg, Jan, Roosbeh och Thorbjörn och reflekterar över arbetet med filmen i relation till hembygdsrörelsens 100-års jubileum 2016. Personer från projektet Unga Hembygdsambassadörer deltar i samtalet och erbjuder ett perspektiv på framtidens hembygdsrörelse.

11.00 – 11.15 Paus

11.15 – 12.00 Från flyktingmottagande till samhällsdeltagande

Representanter för Filipstads kommun och Värmlands museum talar om erfarenheter från projektet "Från flyktingmottagande till samhällsdeltagande". Kan bevarandet, användandet och utvecklandet av kulturmiljöer och kulturarv bidra till att skapa samhällsdeltagande? Hur har projektet uppfattats av deltagarna och av kommunens invånare? Deltar gör Jim Frölander, projektkoordinator på Filipstads kommun och Susanne Berggren, projektledare från Värmlands Museum.

12.00 – 13.30 Lunch

13.30 – 14.10 Hur hänger upplevelsen av tillhörighet ihop med kulturarv?

Kulturarv anses ofta skapa och förstärka en känsla av tillhörighet, att ha och att vara en del av en historia. Men vad är det som gör att objekten kan uppfylla denna funktion? Behöver vi dem för att uppleva tillhörighet? I hanteringen av kulturarvsföremål uppstår dessutom alltid frågan om deras sanna tillhörighet. På vilken institution hör de hemma? I en utställningsmonter eller i ett arkiv, i centrum eller i periferin? Detta är inte bara en juridisk fråga utan i högsta grad en fråga om kulturarvspolitik. Möt sociologen, författaren och journalisten Tiffany Jenkins, Hans Ruin, professor i filosofi vid Södertörns högskola och Lotten Gustafsson Reinius, gästprofessor vid Nordiska museet och Stockholms universitet – i ett samtal om hemvist i relation till historia och minne.

Föreläsningen hålls på engelska.

14.10 – 14.20 Paus

14.20 – 15.00 En mångfald av kulturmiljöer – arvet från de stora inventeringarna

Fornminnesinventeringen, som drevs i statlig regi 1938 – 2002, var en unik satsning som tillsammans med en mängd andra offentligt finansierade inventeringar har bidragit till att synliggöra en mångfald av kulturmiljöer. Men hur bevarar vi egentligen arvet efter inventeringarna? Hur ser vi till att vi fortsatt har en mångfald av kulturmiljöer som kan bevaras, användas och utvecklas och hur kvalitetssäkrar vi det bortval som dagligen görs i kulturarvsarbetet?

Eva Svensson, professor vid Karlstads Universitet, Jan Olov Westerberg, överintendent och chef för Naturhistoriska riksmuseet och Fredrik Sjöberg, biolog och författare, samtalar om samlarens sinne och om vad det var som drev dem att gå allt djupare in i landskapet för att pricka av kulturmiljöer och skalbaggar på kartan. Samtalet leds av Rikard Sohlenius, utredare vid Riksantikvarieämbetet.

15.00 – 15.15 Paus

Därefter återsamling för gemensam avslutning vid Stora scenen. Se programmet sista sida.

Scen Harlem | Workshops 09.00 – 15.15

Vi lever i en tid av konstant och accelererande förändring och kulturarvsarbetet står inför spännande utmaningar. I ett samhälle som upplevs som allt mer komplex är det nödvändigt att vi lär oss samarbeta. För att samarbeta på riktigt behöver vi förstå både våra egna och andras behov i relation till varandra; våra känslor och beteenden och hur vi kan hantera dem på ett konstruktivt sätt. På Höstmötet får du en unik chans att delta i en kulturarvsworkshop baserad på metoden UGL (Utveckling av grupp och ledare). Antalet platser till workshopen är begränsat. Välj ett av två tillfällen, först till kvarn gäller.

09.00 – 11.00 Alternativ 1 – Workshop UGL

13.15 – 15.15 Alternativ 2 – Workshop UGL

I denna workshop kommer vi att titta på hur våra olika beteenden och drivkrafter påverkar vårt samarbete och hur vi kan handleda oss själv och coacha varandra för att nå en maximal samverkan. Workshopen leds av Eva Selleck, The Collaboration Lab, som är utbildad UGL-handledare och arbetar som organisationskonsult med ledarskapsutbildning, förändringsprocesser och konflikthantering i fokus och Louise Norrman, UGL-handledare som till vardags arbetar på Hyper Island som learning-designer och facilitator.

Därefter återsamling för gemensam avslutning vid Stora scenen. Se programmet sista sida.

Scen Stacken | Kulturarvsmonologer 10.00 – 14.15

Höstmötet introducerar Kulturarvsmonologerna: En ny Höstmötesarena där experter förmedlar sin specialistkunskap och delar med sig av den nyfikenhet, vetgirighet och glöd som driver deras intresse. Årets kulturarvsmonologer rör sig mellan resliga byggnader och underjordiska valv, från ben som berör och skrifter som förför. I slutet av varje monolog kan du passa på att ställa frågor till experterna.

10.00 – 10.40

Författaren Fredrik Sjöberg inleder monologerna med ett längre föredrag om nyfikenhet som drivkraft och om varför man "håller på".

10.45 – 11.15

Alexandra Petrulevich, universitetslektor vid Stockholms universitet vid Institutionen för svenska och flerspråkighet, om ortnamn och språkkontakt.

11.15 – 11.45

Gustaf Svedjemo, universitetslektor vid Institutionen för arkeologi och antik historia vid Uppsala universitet, Campus Gotland. Om järnålderns bosättningar på Gotland utifrån GIS-analyser.

12.00 – 13.00 Lunch

13.00 – 13.30

Magnus Källström, docent och forskare vid Riksantikvarieämbetet, om att upptäcka runor.

13.30 – 14.00

Helena Victor, projektsamordnare vid Kalmar Läns Museum, om de senaste fynden från utgrävningarna vid Sandbyborg.

14.00 – 14.30

Anna Kjellström, forskare vid Institutionen för arkeologi och antikens kultur vid Stockholms universitet, om hur man hanterar heliga ben.

14.30 – 15.15 Välkommen tillbaka till Stora scen där programmet ännu pågår.

15.15 – 16.00 | Gemensam avslutning, Stora salen

15.15 – 15.45 Varför påverkar kulturarvsarbetet samhällsdebatten just nu?

De senaste månaderna har kulturarvsarbetet uppmärksammats på debattsidor och i sociala medier. Debatten har bland annat rört frågor om politisk styrning, ideologi och organisationernas hantering av mångfaldsfrågor. Varför kommer debatten nu? Och hur förhåller sig ett antal myndighetschefer till dessa frågor?

Ann Follin, överintendent på Statens museer för världskultur, Karin Åström Iko, riksarkivarie, Jan Olov Westerberg, överintendent och chef för Naturhistoriska riksmuseet och riksantikvarie Lars Amréus samtalar kring aktuella frågor.

15.45 – 16.00 Tack för den här gången och på återseende.

Välkommen åter nästa år!